

แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง
อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

Career Development Methods of the Elderly People in Ban
Ron Thong, Ron Thong Sub-District, Satuek District, Buriram
Province

ชาญพัฒน รัตนแสง¹ อมรฟ้า สารณบุรุษ^{2*} และอ่อนนุสรินทร์ มวลทอง³
Chanphat Rattanasang¹, Amornfa Saranburut^{2*} and Onnusurin Mualtong³

Received : March 31, 2023; Revised : February 28, 2025; Accepted : February 28, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการ ด้านอาชีพของผู้สูงอายุบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ รูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้สูงอายุ จำนวน 50 คน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจงในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการสังเกต และการจดบันทึก ให้ได้มาซึ่งข้อมูล เพื่อประกอบการการวิเคราะห์ โดยการนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่สามารถเก็บรวบรวมได้ มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในประเด็นต่างๆ ในการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความต้องการ การพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีความต้องการในการพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรม ซึ่งได้มีการศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และให้ความสนใจที่จะพัฒนาอาชีพตามโครงการโคกหนองนา โมเดล หรือไร

¹⁻³คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : amornfasaranburus@gmail.com

Citation : Rattanasang, C., Saranburut, A. & Mualtong, O. (2025). Career Development Methods of the Elderly

นาสวนผสม และด้านศิลปวัฒนธรรมมีแนวทางในการศึกษาหาความรู้ด้านธรรม เข้าวัดฟังธรรม หรือ บวช เพื่อส่งเสริมด้านศาสนา และส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุในระหว่าง 56 - 60 ปี ผู้สูงอายุเพศหญิง บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการพัฒนาด้านพาณิชยกรรม ซึ่งศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น กล้วยทอด มันทอด และด้าน ศิลปกรรม จะมีแนวทางที่จะพัฒนาเกี่ยวกับด้านการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ด้านการทอผ้ามัดหมี่ ตัดเสื้อผ้า และส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุในระหว่าง 50 - 60 ปี 2.) แนวทางการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ บ้าน ร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ควรมีการส่งเสริม การมีงานทำแบบมีส่วนร่วมที่ เปิดโอกาสให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทต่อการสนับสนุนการจ้างงาน กลุ่มผู้สูงอายุเนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเมือง ดังนั้นหน่วยงาน ระดับท้องถิ่นจะ สามารถเข้าถึงและรับทราบความต้องการของประชากรผู้สูงอายุในพื้นที่ได้ดีกว่าหน่วยงานในระดับ ภูมิภาคและส่วนกลางสามารถกำหนดแนวทางในการสร้างอาชีพร่วมกันของคนในชุมชน ซึ่งอาจเป็น กระบวนการสร้างงานให้แก่ประชากรผู้สูงอายุโดยอาศัยกระบวนการสหกรณ์ ระบบวิสาหกิจชุมชน และเน้นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างงานในชุมชนให้มาก ขึ้น

คำสำคัญ (Keywords) : การพัฒนา, การพัฒนาอาชีพ, ผู้สูงอายุ, บ้านร้อนทอง

Abstract

The purposes of this study were: 1) to examine the demand for careers among the elderly people in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. 2) to present career methods for elderly people in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. The form of this study was qualitative research, and the target group that provided the main information was 50 elderly people. Using a specific interview form collected the data. Including observation and note-taking. To obtain information for analysis. Bringing information that can be collected to analyze, and synthesize various issues in research.

The findings revealed that: 1) the demand for developing careers among the elderly people in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram

Citation : ชาญพัฒน์ รัตนแสง, อมรฟ้า สราญบุรุษ และอ่อนนุสุรินทร์ มวลทอง. (2568). แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ

บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 3(1) : 19-32.

<https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

Province. Most of them needed to develop careers in agriculture. The study applied the royal sufficiency economy philosophy methods to daily life and was interested in developing a career according to the Khok Nong Na Model project or joint plantation. Also in the field of Art and culture, there were methods in dhamma education, listening to the sermon or ordained. To support religions and most of them were elderly people between 56 to 60 years old. Female elderly at Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. Needing for commercial development, which studied agriproduct processing methods. Such as Banana Chips, French fries, and Applied arts. There were needlework development methods, weaving Mudmee's silk, and dressmaking. And most of them were elderly people between 50-60 years old. 2.) career development methods for elderly people in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. It should support the participation in work that allows the community and local administrative organizations to have a role in supporting the employment of elderly people. Because most elderly people live in suburban areas. Therefore, local authorities are better able to reach and acknowledge the needs of the local elderly people than regional authorities. Also, the Central can define career creation methods accompanied by the community that it might be a process of job creation for elderly people. Through the cooperative process, the community enterprise system, and emphasizes the role of local administrative organizations to participate to create more jobs in the community.

Keywords : Development, Career Development, The Elderly, Ban Ron Thong

บทนำ (Introduction)

จากปัญหาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลต่อ อัตราการพึ่งพิงรวม ทำให้วัยแรงงานต้องรับภาระหนักมากขึ้น เพื่อรับมือกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้นในสังคม ซึ่งไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนให้ต้องแข่งขันกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำ

Citation : Rattanaaeng, C., Saranburut, A. & Mualtong, O. (2025). Career Development Methods of the Elderly

People in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-District, Satuek District, Buriram Province. **Journal of Academic Surindra Rajabhat.** 3(1) : 19-32. <https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

ให้วัยทำงานต้องทำงานอย่างหนัก กลุ่มผู้วิจัยจึงได้กำหนดหัวข้อวิจัย เรื่องการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ศักยภาพและความต้องการที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอแนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ บ้านร้อนทอง หมู่ที่ 1 ตำบลร้อนทอง อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสตึก อยู่ห่างจากท่าอากาศยานบุรีรัมย์ประมาณ 8 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 16 กิโลเมตรและอยู่ห่างจากตัวเมืองบุรีรัมย์ประมาณ 30 กิโลเมตร เนื้อที่เขตการปกครองบ้านร้อนทอง หมู่ที่ 1 ตำบลร้อนทอง มีทั้งหมด 16 ตารางกิโลเมตร บ้านร้อนทอง หมู่ที่ 1 ตำบลร้อนทอง ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2357 จนถึงปัจจุบัน 200 กว่าปีมาแล้ว ซึ่งปัจจุบันความเจริญได้ขยายตัวจากเมืองสู่ชนบทอย่างรวดเร็ว บ้านร้อนทองซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันเก่าแก่ เช่นขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ดังนั้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งเสริมอาชีพของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนบ้านร้อนทองให้คงอยู่ และกระบวนกรรมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนล้วนเป็นปัจจัยสำคัญ และมีความสำคัญมาก ในปีงบประมาณ 2561 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีการทบทวนวิสัยทัศน์ และกำหนดยุทธศาสตร์ใหม่ ซึ่งตัวแทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลร้อนทอง ได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการปฏิบัติงาน ที่มีการกำหนดทิศทาง เป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน และแผนกองทุนตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านร้อนทอง มีการนำยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ไปสู่แผนปฏิบัติการและกำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญ มีกระบวนการสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ทุกคน จัดให้มีการประชุมบูรณาการงานร่วมกันเป็นประจำ โดยมีการมอบหมายตามความรู้ความสามารถ เพื่อที่จะทำแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมายกระทรวง จังหวัด และปัญหาของตำบลร้อนทอง มีการขออนุมัติแผนงานโครงการจากนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสาธารณสุขอำเภอ และขอความเห็นชอบจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลบุรีรัมย์ เพื่อสนับสนุนแผนปฏิบัติงานที่สำคัญไปสู่การปฏิบัติ และกำหนดผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดที่สำคัญ และมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผนทุกครั้ง ดังที่กล่าวข้างต้น จึงควรค้นหาศักยภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ในผู้สูงอายุซึ่งเป็นแนวทางหรือกระบวนการที่ทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญและคุณค่าของผู้สูงอายุที่ถือว่าเป็นภูมิปัญญาของชุมชน เพื่อนำศักยภาพเหล่านั้นออกมาเส้นทางอาชีพ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์แก่ผู้สูงอายุและชุมชนในเวลาเดียวกัน และยังช่วยให้ผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องพึ่งพาลูกหลานและรัฐบาล แล้วยังเป็นการลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานอีกด้วย (Kitatron et al., 2017)

Citation : ชาญพัฒน์ รัตนแสง, อมรฟ้า สราญบุรุษ และอ่อนนุสรินทร์ มวลทอง. (2568). แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ

บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 3(1) : 19-32.

<https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

ในปัจจุบันจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปี 2564 นี้ประเทศไทยมี ผู้สูงอายุคิดเป็นประมาณร้อยละ 1.23 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ทำให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามคำนิยามขององค์การ สหประชาชาติ (UN) ที่กำหนดไว้ว่าประเทศไทยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สัดส่วนเกินร้อยละ 20-30 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society)

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยให้ความสำคัญและคุณค่าของผู้สูงอายุที่จะนำความรู้ความสามารถด้านอาชีพมาพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ จึงได้ศึกษาความต้องการ และนำเสนอแนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพของผู้สูงอายุ บ้านร่อนทองตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีความรู้ประสบการณ์ พร้อมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุในบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพของผู้สูงอายุบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานด้านศักยภาพและความต้องการ ด้านอาชีพผู้สูงอายุบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุจำนวน 50 คน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การสังเกต และการจดบันทึก เพื่อได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ และจะได้ทำการนำมาเรียบเรียงใหม่ อีกที โดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำราเอกสารทางวิชาการ แผนพัฒนาชุมชนโรงเรียนผู้สูงอายุ แผนพัฒนาท้องถิ่น งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเลือกสุ่มกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง โดยการลงพื้นที่และใช้แบบสัมภาษณ์ การสังเกต การจดบันทึก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ จัดระเบียบแยกแยะส่วนต่างๆ เพื่อหาคำตอบตามประเด็นปัญหาการวิจัย แล้วนำมาสรุปความหรือสังเคราะห์ข้อความ จากข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุ ถึงข้อมูลพื้นฐานด้านศักยภาพและความต้องการ ด้านอาชีพผู้สูงอายุบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยเป็นการสรุปในรูปแบบเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย (Research Results)

1) ความต้องการด้านอาชีพผู้สูงอายุ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพศชายที่มีอยู่ระหว่าง 56-60 ปี มีความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และรองลงมามีความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพด้านศิลปวัฒนธรรม ส่วนความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพพาณิชยกรรม และศิลปกรรมกรรมมีน้อยมากหรือไม่มีเลยในรายละเอียด และข้อมูลพื้นฐาน ศักยภาพ และความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพศหญิงที่มีอยู่ระหว่าง 50-55 ปี มีความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพด้านพาณิชยกรรม และรองลงมามีความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพด้านศิลปกรรม

1.1) ด้านเกษตรกรรม ผู้สูงอายุเพศชายในบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ซึ่งได้มีการศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และให้ความสนใจที่จะพัฒนาอาชีพตามโครงการโคกหนองนา โมเดล หรือไร่นาสวนผสม มีสาเหตุมาจากสภาพภูมิประเทศ ดิน ฟ้า อากาศ ที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม ตอบสนองนโยบายของทางรัฐบาลที่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในปัจจุบัน

1.2) ด้านพาณิชยกรรม ผู้สูงอายุเพศหญิงในบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการพัฒนาด้านพาณิชยกรรม ซึ่งศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการแปรรูป

Citation : ชาญพัฒน์ รัตนแสง, อมรฟ้า สราญบุรุษ และอ่อนนุสรินทร์ มวลทอง. (2568). แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ

บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 3(1) : 19-32.

<https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

ผลผลิตทางการเกษตร เช่น กล้วยทอด มันทอด และด้านด้านศิลปกรรม จะมีแนวทางที่จะพัฒนาเกี่ยวกับด้านการเย็บ ปัก ถักร้อย ด้านการทอผ้ามัดหมี่ ตัดเสื้อผ้า มีสาเหตุมาจากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความเกื้อกูล จนส่งผลทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

1.3) ด้านศิลปกรรมและด้านศิลปวัฒนธรรม ผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิงบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการที่จะพัฒนาน้อย ซึ่งมีสาเหตุมาจากความไม่เหมาะสมทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ และอาชีพดังกล่าวไม่สามารถสร้างรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันสำหรับตนเอง ครอบครัวได้

1.4) เหตุที่ผู้สูงอายุทั้งชายและหญิงที่ต้องการพัฒนาอาชีพ เพื่อยังคงรักษาประเพณีวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตตามรูปแบบของสังคมไทย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ซึ่งอาชีพทางด้านเกษตร และด้านพาณิชยกรรม ที่ยังเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชนได้เป็นอย่างดี ตลอดทั้งผู้สูงอายุทั้งเพศชายและเพศหญิงบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ยังได้มีแนวทางในการส่งเสริมอนุรักษ์ และสืบทอดโดยการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มชุมชน และสร้างเครือข่ายอาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้า มีระบบบริหารจัดการที่ชัดเจนครบองค์ประกอบของการผลิต กระบวนการแปรรูป และการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) แนวทางการพัฒนาด้านอาชีพกลุ่มผู้สูงอายุ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งจากที่มีการรวมกลุ่มอาชีพสำหรับผู้สูงอายุแล้วคือการขาดตลาดรองรับสินค้าและผลิตภัณฑ์ ควรมีการฝึกอบรมเพื่อให้เป็นแหล่งนำเสนอผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการต่าง ๆ ของผู้สูงอายุมาจัดจำหน่ายหรือบริการเพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพซึ่งเป็นรายได้สำหรับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และเหลือเป็นเงินออมในยามที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ในส่วนของภาครัฐซึ่งมีความพร้อมในการหาแนวทางการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ควรจะมีการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดควรมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมวิชาชีพโดยให้มีการเสนออาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในส่วนของภาครัฐซึ่งมีความพร้อมในการหาแนวทางการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ควรมีการจัดสรรเงินทุนแบบให้เปล่าเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุและควรมีสถานที่ ที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นนอกจากศาลากลางหมู่บ้านในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพที่เป็นการถ่ายทอดภูมิ

Citation : Rattanasang, C., Saranburut, A. & Mualtong, O. (2025). Career Development Methods of the Elderly

People in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-District, Satuek District, Buriram Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 3(1) : 19-32. <https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

ปัญญาของผู้สูงอายุจากรุ่นลูกสู่รุ่นหลาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่มีเครื่องมือเครื่องมือและอุปกรณ์ที่พร้อมอำนวยความสะดวกในการหาข้อมูลด้านอาชีพ ต่อเนื่องด้วย เพื่อที่จะสามารถนำไปประกอบอาชีพให้มีรายได้เพียงพอเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วควร มีการติดตามและประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมอาชีพ และเห็นว่าควรมีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วเสร็จนั้นด้วย เพราะผู้สูงอายุคาดหวังที่จะประกอบอาชีพเสริมหรืออาชีพอิสระเมื่อตนเองไม่ได้ทำงานประจำแล้ว

ภาพที่ 1 สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

ที่มา : บ้านร่อนทอง ม.1 ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 2 สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

ที่มา : บ้านร่อนทอง ม.1 ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 3 สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

ที่มา : บ้านร่อนทอง ม.1 ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

Citation : Rattanaaeng, C., Saranburut, A. & Mualtong, O. (2025). Career Development Methods of the Elderly

People in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-District, Satuek District, Buriram Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 3(1) : 19-32. <https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

ภาพที่ 4 สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

ที่มา : บ้านร้อนทอง ม.1 ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 5 สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

ที่มา : บ้านร้อนทอง ม.1 ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

Citation : ชาญพัฒน์ รัตนแสง, อมรฟ้า สราญบุรุษ และอ่อนนุสุรินทร์ มวลทอง. (2568). แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ

บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 3(1) : 19-32.

<https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1) ความต้องการด้านอาชีพของผู้สูงอายุบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้สูงอายุบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการพัฒนาอาชีพทางด้านการเกษตรกรรม และด้านพาณิชยกรรม รองลงมาคือด้านศิลปกรรม ส่วนด้านศิลปวัฒนธรรมมีน้อยหรือไม่มีเลย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ และสภาพความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันยังมีผลต่อความต้องการที่จะประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมของประชากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธารัตน์ จันตะนี (2014) ระดับความต้องการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีระดับความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นอาชีพด้านเกษตรกรรม มีระดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกัน, มีสถานภาพต่างกัน มีระดับการศึกษา, มีอาชีพต่างกัน, มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน, และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีระดับความต้องการพัฒนาอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ในด้าน อาชีพด้านเกษตรกรรม อาชีพด้าน อุตสาหกรรม อาชีพด้านคหกรรม และอาชีพด้านศิลปกรรม

2) แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ บ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้สูงอายุบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีแนวทางพัฒนาโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริม อนุรักษ์ และสืบทอด สร้างเครือข่ายอาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้า มีระบบบริหารจัดการที่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ส่งผลต่อแนวทางในการพัฒนาอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พายุ นาวาคุระ (2021) แนวทางในการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุเริ่มจากการตระหนักว่าผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีคุณค่าของชุมชน หากผู้สูงอายุสามารถมีรายได้เป็นของตนเองที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ ไม่ต้องพึ่งพารายได้จากลูกหลานและเบี้ยยังชีพจากภาครัฐ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการให้มีการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับบริบทชุมชนของตนเอง และผู้สูงอายุยังมีความสนใจที่จะเข้าร่วมฝึกอบรมอาชีพที่มีมาตรฐานเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในอาชีพที่จะทำให้มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นเพียงพอที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และต้องการมีเงินออมเพื่อใช้จ่ายในเวลาที่ไม่สามารถทำงานได้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานประจำที่เป็นงานหลัก แต่ยังคงทำงานเกี่ยวกับ

Citation : Rattanasang, C., Saranburut, A. & Mualtong, O. (2025). Career Development Methods of the Elderly

People in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-District, Satuek District, Buriram Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 3(1) : 19-32. <https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

การเกษตรบ้างเป็นบางเวลาเพราะผู้สูงอายุมีความพึงพอใจและมีความสุขที่ได้ทำงาน และผู้สูงอายุส่วนหนึ่ง ต้องเลี้ยงหลานเนื่องจากลูกต้องไปทำงานในเมืองหรือต่างถิ่น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการนำผลการวิจัยไปพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านอื่น ๆ เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุ จิตอาสาพัฒนาสังคม หรือโครงการสนับสนุนด้านศักยภาพ และด้านอาชีพต่าง ๆ

1.2 ควรสร้างแรงจูงใจ ชี้แจงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ และส่งเสริมให้ประชาชนหรือผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพและศักยภาพเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มผู้สูงอายุ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการกำหนดวิธีการวิจัยโดยหาค่าทางสถิติ ที่ทำให้ผลการวิจัยนั้นเกิดความชัดเจน ถูกต้องแม่นยำ มีความเที่ยงตรง เพื่อพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุในตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ควรจะมีการทำเปรียบเทียบกับตำบลอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบปัญหาและอุปสรรคระหว่างตำบลที่ทำการศึกษานั้น และ จะได้หาข้อเปรียบเทียบและดำเนินการแก้ไข

เอกสารอ้างอิง (References)

จิราพร ไชยเชนทร์. (2021). การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เมธารัตน์ จันตะนี. (2014). ความต้องการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุในตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

Citation : ชาญพัฒน์ รัตนแสง, อมรฟ้า สราญบุรุษ และอ่อนนุสรินทร์ มวลทอง. (2568). แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ

บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 3(1) : 19-32.

<https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

- พายุ นาวาคุระ. (2021). **แนวทางการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุของบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี**. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ. (2561). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

Citation : Rattanaaeng, C., Saranburut, A. & Mualtong, O. (2025). Career Development Methods of the Elderly

People in Ban Ron Thong, Ron Thong Sub-District, Satuek District, Buriram Province. **Journal of Academic Surindra Rajabhat**. 3(1) : 19-32. <https://doi.org/10.14456/jasru.2025.2>

Citation : ชาญพัฒน์ รัตนแสง, อมรฟ้า สราญบุรุษ และอ่อนนุสุรินทร์ มวลทอง. (2568). แนวทางการพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ

บ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 3(1) : 19-32.

<https://doi.org/10.14456/jasrru.2025.2>